

6. Романюк В. П. Прогнозування подій та явищ у спорті за допомогою електронних таблиць Microsoft Excel / В. П. Романюк, Н. С. Войнаровська // Молодіжний науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Фізичне виховання і спорт : журнал. – Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2010. – С. 107–112.
7. Шустин Б. Н. Моделирование и прогнозирование в системе спортивной подготовки / Б. Н. Шустин // Современная система спортивной подготовки. – М. : СААМ, 1995. – С. 226–237.
8. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів : навч. кн. / Шиян Б. М. – Т. : Богдан, 2004. – Ч. 2. – 248 с.
9. <http://uk.wikipedia.org/wiki/Управління>

Анотації

У статті проаналізовано та систематизовано дані щодо структури процесу управління фізичним вихованням студентів вищих технічних навчальних закладів. Наведено приклади застосування Microsoft Excel для обліку, контролю, моделювання та прогнозування.

Ключові слова: управління, Microsoft Excel, вищі технічні навчальні заклади.

Александр Куцай. Применение электронных таблиц Microsoft Excel в управлении процессом физического воспитания студентов Луцкого национального технического университета. В статье проанализированы и систематизированы данные о структуре процесса управления физическим воспитанием студентов высших учебных технических заведений. Приведены примеры применения Microsoft Excel для учёта, контроля, моделирования и прогнозирования.

Ключевые слова: управление, Microsoft Excel, высшие технические учебные заведения.

Aleksandr Kutsai. The Application of Microsoft Excel Electronic Tables in the Control of Physical Education Process of Students of the Lutsk National Technical University. In the article it is analyzed and systematized data about the structure of the physical education management of higher technical institutions. The examples of Microsoft Excel use for accounting, control, modeling and forecasting are made.

Key words: management, Microsoft Excel, higher technical educational institutions.

УДК 37.037

Олександр Митчик,
Олена Сапожник

Етапи формування здоров'язберезувальної компетенції в студентів вищих навчальних закладів

Волинський національний університет імені Лесі Українки (м. Луцьк)

Постановка наукової проблеми та її значення. На сучасному етапі розвитку суспільства відбувається становлення нової системи освіти, зорієнтованої на входження у світовий освітній простір. Зміст освіти збагачується новими процесуальними вміннями, розвитком здатності оперування інформацією, творчим вирішенням проблем науки й ринкової практики з акцентом на індивідуалізацію освітніх програм.

Водночас у зв'язку із соціальними потребами до особистості та вимогами, висунутими державою до сучасного педагога, актуалізується проблема проектування мети, завдань підготовки спеціалістів у ВНЗ. Серед інноваційних напрямів у ВНЗ розробка й застосування освітніх технологій посідають одне з перших місць. Саме технологічний підхід нами вважається найпродуктивнішим у стратегіях організації особистісно зорієнтованого навчання. Доведено [7; 8; 9], що цей підхід надає цільовій стратегії навчання як операційності, так і високої ефективності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій із цієї проблеми. Аналіз низки робіт [1; 2; 3; 4; 5; 6], присвячених розкриттю цієї проблеми, дає можливість стверджувати, що всіх їх об'єднує визнання особливостей педагогічної технології, які полягають у тому, що в ній передбачається та здійснюється такий навчально-виховний процес, який має гарантувати досягнення поставлених цілей.

У побудові технології формування здоров'язбережувальної компетенції ми виходили з досліджень, у яких було визначено структуру педагогічної технології. Так, у роботах низки авторів [1; 2; 3; 4; 5] та інших підкреслюється, що в побудові педагогічної технології повинні бути відображені:

- а) концептуальна основа;
- б) змістовна частина:
 - мета – загальна й конкретна;
 - зміст відповідного науковій меті матеріалу;
- в) процесуальна частина – технологічний процес:
 - організація запланованого процесу;
 - методи та форми навчально-виховної діяльності;
 - методи й форми взаємодії суб'єктів педагогічного процесу;
 - діагностико-проективні методи навчально-виховного процесу.

Побудована нами технологія передбачає активну теоретичну та практичну здоров'язбережувальну компетенцію студенток вищих навчальних закладів у процесі фізичного виховання, створення умов для збереження здоров'я кожної особистості.

Завдання дослідження:

1. Визначити послідовні етапи формування здоров'язбережувальної компетенції студентів;
2. Визначити завдання кожного з етапів запропонованої методики.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Педагогічне середовище формування здоров'язбережувальної компетенції студентів є єдиним полем, простором, у якому відбувається процес її становлення; має спільні підходи, єдину мету діяльності викладачів, студентів і представників керівництва вищого навчального закладу; оцінювальні погляди на дії всіх учасників педагогічного процесу. Єдність підпорядковується цільовій настанові, завданням розв'язання поставленої проблеми.

Процес формування здоров'язбережувальної компетенції спрямовано на досягнення єдиної мети, що полягає у взаємодії викладачів і студентів. На нашу думку, він несе в собі три взаємопов'язані між собою етапи: підготовчий, основний та узагальнювальний.

Позитивна результативність процесу формування здоров'язбережувальної компетенції студентів у нашому дослідженні досягалася за рахунок педагогічної взаємодії. Це явище ми розуміємо як процес формування суб'єктивного та когнітивного досвіду суб'єктами процесу навчання, виховання й спільної практичної діяльності, спрямованого на формування культури здоров'я студентів. Суб'єктами взаємодії є викладачі, студенти, батьки, керівництво вищого навчального закладу.

Отже, на підготовчому етапі формування здоров'язбережувальної компетенції ставилися та досягалися такі завдання:

- 1) формування свідомого ставлення до збереження здоров'я засобами фізичного виховання;
- 2) засвоєння студентами відомостей про фізичну культуру як важливої й невід'ємної складової частини збереження та зміцнення здоров'я;
- 3) зацікавлення студентів до регулярних занять оздоровчими фізичними вправами;
- 4) створення умов здоров'язбережувального середовища у вищому навчальному закладі.

Завдання передбачали методи роботи зі студентами. Провідними методами навчання на I етапі були пояснювально-ілюстративний, репродуктивний та метод проблемного викладу. Вони дали змогу підвищити позитивну мотивацію студентів, здійснити їх активне включення в пошукову навчально-пізнавальну діяльність; організацію спільної діяльності, партнерських відносин викладачів та студентів.

Для реалізації поставлених завдань до навчально-виховного процесу впроваджено різноманітні заходи: лекції інформаційно-проблемного характеру: "Здоров'я і фізична культура", "Вплив шкідливих звичок на репродуктивне здоров'я студенток – майбутніх матерів", "Сучасні фізкультурно-оздоровчі технології", "Гігієнічні засоби збереження здоров'я" тощо; зустрічі з медиками та лікарями, відомими спортсменами, перегляд кінофільмів на проблемну тематику.

Ефективність реалізації завдань підготовчого етапу залежала безпосередньо від педагогічної взаємодії викладача й студентів, що створювала ситуацію взаємодовіри, високу емоційну активність студентів у процесі формування здоров'язбережувальної компетенції. (рис. 1).

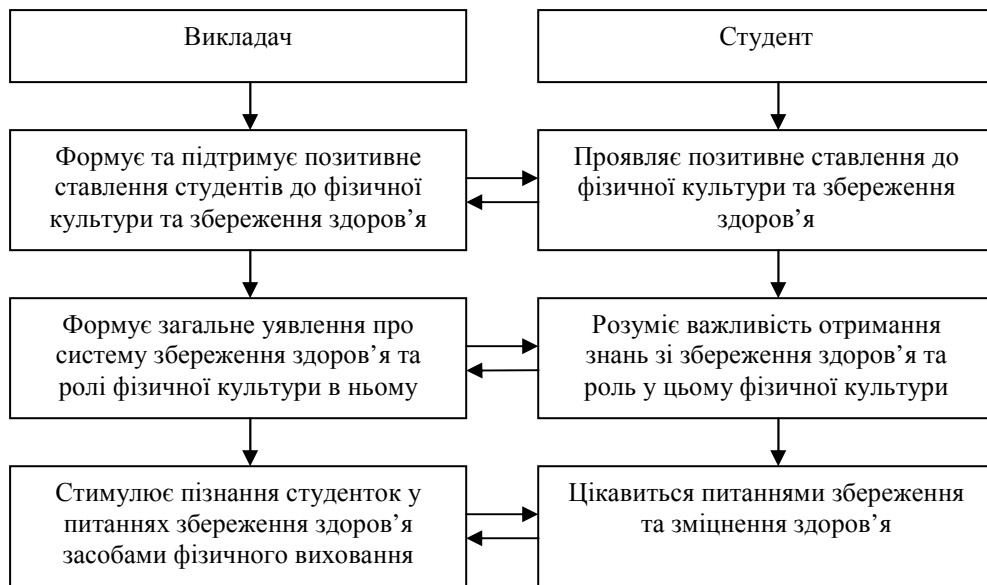

Рис. 1. Педагогічна взаємодія викладача, студентів на I етапі формування здоров'язбережувальної компетенції

Підставою до переходу на II етап формування здоров'язбережувальної компетенції студенток стали якісні показники: майбутні спеціалісти зацікавилися фізичною культурою, у них з'явилися бажання й потреба її вивчати та нею займатися. У студентів спостерігалася чітка позитивна мотивація й настанова на застосування різних засобів фізичного виховання в збереженні та зміцненні здоров'я.

На II етапі – основному – виконувалися такі завдання:

- 1) формування в студентів системи здоров'язбережувальних знань (енциклопедичних та методичних);
- 2) формування здоров'язбережувальних умінь (конструктивних, організаторських, комунікативних, гностичних, діагностичних);
- 3) засвоєння різноманітних оздоровчих методик та систем, що полягає в умінні застосовувати на практиці;
- 4) формування в студентів оцінки власної теоретичної підготовки, практичної й науково-пошукової здоров'язбережувальної діяльності;
- 5) педагогічна підтримка самостійного оволодіння інформацією в питаннях збереження здоров'я.

Основними методами навчання на цьому етапі були репродуктивний, проблемний та евристичний.

Реалізація поставлених завдань здійснювалася на лекціях, практичних, самостійних й індивідуальних заняттях, спеціально розробленого спецкурсу “Зміцнення та збереження здоров'я засобами фізичного виховання”, спрямованих на обговорення й відпрацювання форм і методів організації з формування здоров'язбережувальної компетенції.

Ефективними формами організації навчання на II етапі були туристичні походи одного дня та триденні, проведення днів здоров'я з активною участю в організації самих студентів, домашні завдання з фізичного виховання, співпраця з медичними й реабілітаційними закладами (робота у фондах та архівах, відвідування лекцій, екскурсії у фізкультурно-оздоровчі центри міста), збір інформаційного й методичного матеріалів із сучасних фізкультурно-оздоровчих методик, участь у підготовці та проведенні спортивних свят з оздоровчою спрямованістю, відвідування гуртка “Будь здоровим”; самостійна робота студентів, яка полягала у плануванні й розробці особистих оздоровчих методик, розробці та драматизації занять і виховних заходів на здоров'язбережувальну тематику, підготовці доповідей до міні-конференцій, здійсненні науково-пошукової роботи; створення проблемного наукового гуртка, метою діяльності якого була систематизація матеріалу, обговорення методичних питань, розробка методичних рекомендацій для студентів.

За допомогою цих форм організації навчання створювались умови для оволодіння студентами репродуктивними, продуктивними й творчими аспектами здоров'язбережувальної діяльності, становлення валеологічної компетенції як системи. Важливу роль у цьому відігравали всі суб'єкти педагогічного процесу. Взаємодія між викладачами, студентами та представниками керівництва

навчального закладу стала більш об'ємною, тісною, контактною. Вона виражалася в допомозі викладачів і керівництва та розумінні й активній дієвості студентів (рис. 2).

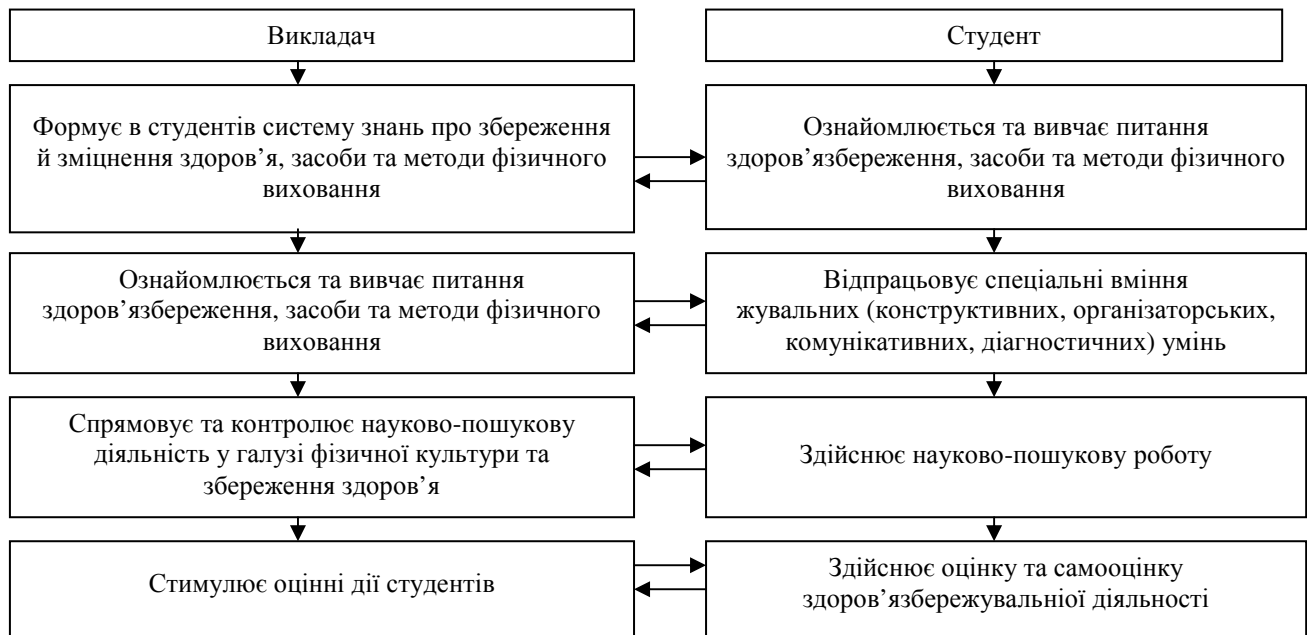

Рис. 2. Педагогічна взаємодія викладача, студентів на II етапі формування здоров'язбережувальної компетенції

Метою III етапу – узагальнюючого – було широке використання здоров'язбережувальних знань, умінь і навичок у самостійній роботі студентів.

Це підсумковий етап, на якому відбувається оцінка та переоцінка поглядів, підходів до видів роботи зі збереження здоров'я.

Мета конкретизувалася через завдання, які виконувалися на цьому етапі:

- 1) перетворення здоров'я збереження на найважливішу життєву ціннісну установку;
- 2) систематизація здоров'язбережувальних знань і умінь та формування досвіду їх практичного застосування;
- 3) удосконалення творчих здібностей студентів у здоров'язбережувальній роботі;
- 4) формування об'єктивної оцінки та самооцінки здоров'язбережувальної діяльності студентів;
- 5) створення умов для самовдосконалення в здоров'язбережувальному середовищі.

Серед методів навчання, які застосовуються на цьому етапі, провідними були евристичний та дослідницький.

Основні форми організації навчання на цьому етапі – написання й захист рефератів, курсових і дипломних проектів на здоров'язбережувальну тематику, співпраця з оздоровчими та спортивними центрами регіону, яка полягала в допомозі студентів у організації фізкультурно-оздоровчих заходів. На цьому етапі змінилася й педагогічна взаємодія викладачів та студентів (рис. 3).

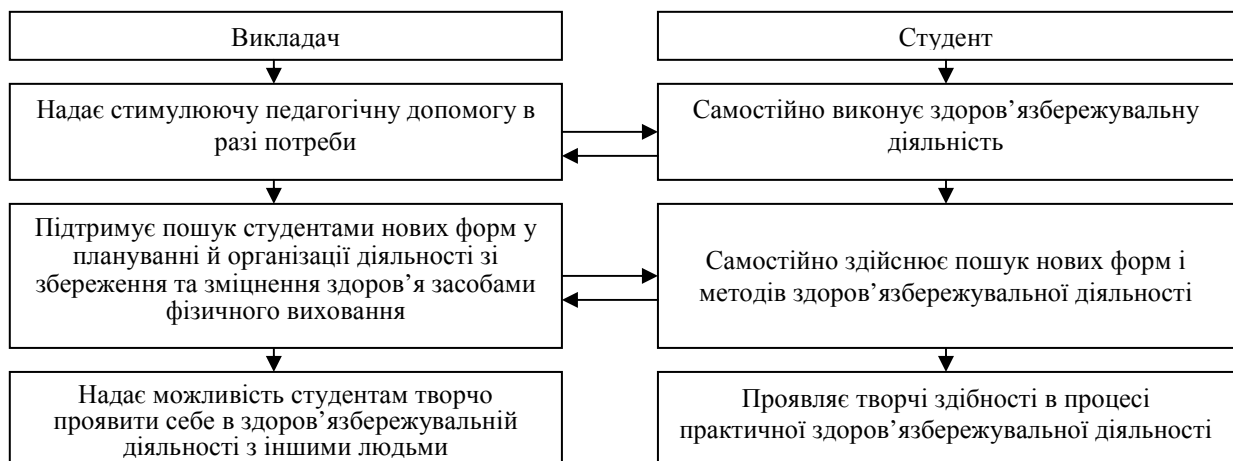

Рис. 3. Педагогічна взаємодія викладача, студентів на III етапі формування здоров'язбережувальної компетенції

Висновки й перспективи подальших досліджень. Формування здоров'язбережувальної компетенції – це цілеспрямований і структурований процес, який охоплює формування мотивації до здоров'язбережувальної діяльності та регулярної рухової активності, засвоєння теоретичних знань і практичних умінь, підвищення фізичної підготовленості та функціональних можливостей.

Кожен з етапів формування здоров'язбережувальної компетенції передбачає свої чіткі послідовні завдання, форми, методи й засоби. Лише тісна співпраця педагога та студента може дати максимальний позитивний результат.

Література

1. Бондаренко О. М. Формування валеологічної культури особистості як шлях реалізації вимог принципу гуманізації освіти / Олена Бондаренко // Проблеми гуманізму і освіти : зб. матеріалів наук.-метод. конф. – Вінниця : Універсум-Вінниця, 2002. – Т. 1. – С. 175–179.
2. Гузеев В. В. Педагогическая техника в контексте образовательной технологии / Гузеев В. В. – М. : Нар. образование, 2001. – 127 с.
3. Дубогай А. Д. Управлять здоровьем смолоду / Дубогай А. Д. – К : Молодь, 1985 – 111 с.
4. Лубышева Л. И. Инновационные направления педагогической системы формирования физической культуры студенческой молодежи / Л. И. Лубышева // Теория и практика физической культуры. – 2005. – № 4. – С. 38–46.
5. Оринчук В. А. Педагогические условия формирования качества жизни студентов : автореф. дис.... на соискание науч. степени канд. пед. наук : спец. 13.00.01 – общая педагогика, история педагогики и образования / В. А. Оринчук. – Нижний Новгород, 2009. – 20 с.
6. Педагогика : учеб. пособие для студ. пед. вузов и пед. колледжей / под ред. П. И. Пидкасистого. – М. : Пед. о-во России, 1998. – 640 с.
7. Садовников Е. С. Пути решения оздоровительных задач в процессе физического воспитания в вузе / Е. С. Садовников // Теория и практика физической культуры, 1989. – № 4. – С. 38–39.
8. Щанников С. А. Открытое дистанционное образование / Щанников С. А. – М. : Наука, 2002. – С. 245.
9. Юмашева Л. И. Особенности профессионально-прикладной физической подготовки студентов музыкальных вузов различных специализаций / Л. И. Юмашева // Физическое воспитание студентов творческих специальностей : сб. науч. тр. – Харьков : ХГАДИ (ХХПИ), 2002. – № 2. – С. 82–86.

Анотації

У статті розглянуто методіку розвитку здоров'язбережувальної компетенції студентів у процесі фізичного виховання, а саме етапи її формування.

Ключові слова: студенти, збереження здоров'я, етапи.

Александр Мытчик, Елена Сапожник. Этапы формирования здоровьесберегательной компетенции у студентов высших учебных заведений. В статье рассматривается методика развития здоровьесберегательной компетенции студентов в процессе физического воспитания, а именно этапы её формирования, методы, формы, средства, взаимодействие педагога и учащегося.

Ключевые слова: студенты, сохранение здоровья, этапы, компетенция.

Oleksandr Mytchuk, Olena Sapozhnik. Stages of Pealth Sving Competence of Students. In the article the method of health saving competence of students of physical education, namely, the stages of its formation, methods, forms, tools, teacher and student interaction is observed.

Key words: students, health preservation, stages, competence.

УДК 796.011.3

Сергій Савчук

Аналіз стану соматичного здоров'я студентів вищого технічного навчального закладу

Луцький національний технічний університет(м. Луцьк)

Постановка наукової проблеми. Здоров'я не є постійною величиною, це стан організму людини, який динамічно змінюється не тільки під впливом навколишнього середовища, але й